

Sygnatura akt II Ca 2176/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 grudnia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Krakowie II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Jarosław Tyrpa
Sędziowie:	SO Katarzyna Oleksiak SO Renata Stępińska (sprawozdawca)

Protokolant: referent stażysta R. W.

po rozpoznaniu w dniu 19 grudnia 2016 r. w Krakowie

na rozprawie

sprawy z powództwa P. (...) z siedzibą we W.

przeciwko K. G.

o zapłatę

na skutek apelacji strony powodowej

od wyroku Sądu Rejonowego dla Krakowa – Nowej Huty w Krakowie

z dnia 13 lipca 2016 r., sygnatura akt I C 2506/15/N

oddala apelację.

SSO Renata Stępińska SSO Jarosław Tyrpa SSO Katarzyna Oleksiak

II Ca 2176/16

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 19 grudnia 2016 r.

Strona powodowa P. (...) z siedzibą we W. wniosła o zasądzenie od pozwanego K. G. na jej rzecz kwoty 16.869,97 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz z kosztami procesu według norm przepisanych.

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 13 lipca 2016 roku, sygnatura akt I C 2506/15/N, Sąd Rejonowy dla Krakowa-Nowej Huty w Krakowie oddalił powództwo.

Sąd I instancji na podstawie niekwestionowanych i nie budzących wątpliwości dokumentów ustalił, że w dniu 4 stycznia 2007 roku pozwany K. G. zawarł z Bankiem (...) S.A. z siedzibą w W. umowę kredytu C., której przedmiotem były środki pieniężne w łącznej kwocie 15.668 zł brutto, z czego 15.168 zł stanowiło kwotę kredytu, a 500 zł opłatę za podwyższenie kredytu. Całkowity koszt kredytu, stanowiący łączną kwotę naliczonych odsetek, ustalony został na kwotę 8.652 zł. Kredyt miał zostać spłacony w 60 miesięcznych ratach po 397 zł. Wobec braku terminowej spłaty zadłużenia przez pozwanego w dniu 9 lutego 2011 roku Bank (...) S.A. wystawił bankowy tytuł egzekucyjny, obejmujący zadłużenie wynikające z umowy z dnia 4 stycznia 2007 roku w kwotach: 9.142,30 zł z tytułu należności głównej, 751,33 zł z tytułu odsetek umownych za opóźnienie i 170 zł z tytułu opłat za czynności windykacyjne. Postanowieniem z dnia 4 marca 2011 roku Sąd nadał klauzulę wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu z dnia 9 lutego 2011 roku, następnie w którego w dniu 21 lipca 2011 roku pełnomocnik wierzyciela złożył wniosek o wszczęcie egzekucji przeciwko pozwanemu, na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego, zaopatrzone w klauzulę wykonalności. Postępowanie egzekucyjne w sprawie Km 23/12 zostało umorzone przez Komornika w dniu 31 grudnia 2013 roku, wobec bezskuteczności egzekucji. W dniu 26 listopada 2014 roku Bank (...) w W. zawarł ze stroną powodową umowę cesji wierzytelności, obejmującą portfel wierzytelności przysługujących bankowi względem swoich klientów, w tym wierzytelność wynikającą z umowy kredytu z dnia 4 stycznia 2007 roku, zawartej pomiędzy bankiem, a pozwanym.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Rejonowy wskazał, że pozwany nie kwestionował ani faktu zawarcia umowy kredytu z Bankiem (...) S.A. w W., ani też nie podnosił, że dokonał spłaty tego zadłużenia i nie zaprzeczał twierdzeniom strony powodowej, iż na podstawie umowy cesji z dnia 24 listopada 2014 roku nabyła ona wierzytelność przysługującą pierwotnie Bankowi (...) z tytułu zawartej umowy kredytowej z dnia 4 stycznia 2007 roku, a zatem uznał powyższe okoliczność za przyznane, choć nie zostały wykazane przedłożonymi przez stronę powodową dokumentami. Istota rozstrzygnięcia sprowadzała się do ustalenia, czy doszło do skutecznego przerwania biegu przedawnienia roszczenia dochodzonego niniejszym pozwem. Cytując art. 118 k.c. Sąd stwierdził, że roszczenie dochodzone niniejszym pozwem przedawnia się z upływem okresu trzyletniego, jako że od swojego powstania związane było z prowadzeniem działalności gospodarczej, najpierw banku, jako pierwotnego wierzyciela, a następnie powodowego funduszu sekurytyzacyjnego, jako nabywcy wierzytelności. Jak wynika z treści umowy kredytowej, spłata zaciągniętego zobowiązania miała nastąpić w sześćdziesięciu miesięcznych ratach, zgodnie z planem spłat kredytu, który jednak nie został przedłożony. Należy więc przyjąć, że spłata kredytu rozpoczęła się najpóźniej w lutym 2007 roku i miała trwać najdłużej do stycznia 2012 roku, kiedy to mijało 5 lat (60 miesięcy) od rozpoczęcia spłaty zadłużenia. Tym samym, niezależnie od okoliczności, że pierwotny wierzyciel najprawdopodobniej wypowiedział wcześniej umowę kredytu, wobec nieterminowej spłaty zadłużenia przez pozwanego, stawiając całą należność w stan natychmiastowej wymagalności, na co wskazuje wystawienie przez niego bankowego tytułu egzekucyjnego, skoro najpóźniej z końcem stycznia 2012 roku wymagalna stała się ostanía rata kredytu, termin przedawnienia całości roszczenia wynikającego z umowy kredytu z dnia 4 stycznia 2007 roku upłynął z końcem stycznia 2015 roku, a więc przed wniesieniem pozwu w niniejszej sprawie, czynność ta nie mogła więc przerwać biegu przedawnienia, albowiem jego termin już upłynął. W ocenie Sądu I instancji konstatacji tej nie zmieniają powoływane przez stronę powodową okoliczności, w postaci wystąpienia przez pierwotnego wierzyciela z wnioskiem o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu z dnia 9 lutego 2011 roku, a następnie złożenia wniosku o wszczęcie egzekucji, na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego, zakończonej postanowieniem z dnia 31 grudnia 2013 roku o jej umorzeniu, z powodu bezskuteczności. Czynności te zostały bowiem co prawda podjęte przed upływem 3 lat od dnia wymagalności roszczenia dochodzonego niniejszym pozwem, jednak w realiach przedmiotowej sprawy nie wywołały skutku określonego w art. 123 § 1 k.c. Mianowicie nie przerwały biegu przedawnienia w odniesieniu do nabywcy wierzytelności (cesjonariusza), jako że nie jest on bankiem, lecz funduszem sekurytyzacyjnym. Sąd zauważył, iż instytucja bankowego tytułu egzekucyjnego miała charakter wyjątkowy, umożliwiając bankom, jako szczególnej kategorii podmiotów występujących w obrocie gospodarczym, na dochodzenie wierzytelności pieniężnych, wynikających z czynności bankowych z pominięciem postępowania rozpoznawczego, czyli bez konieczności wytaczania powództwa o zapłatę, w oparciu o wystawiony przez siebie tytuł egzekucyjny, zaopatrzone przez sąd w klauzulę wykonalności. Z tego też względu w orzecznictwie wykluczało się możliwość nadania klauzuli wykonalności w

oparciu o art. 788 § 1 k.p.c., czyli wobec wykazania przejścia uprawnienia objętego tytułem wykonawczym na rzecz nowego wierzyciela, jeśli nabywcą wierzytelności objętej bankowym tytułem egzekucyjnym był podmiot niebędący bankiem, także wówczas, gdy uprzednio bankowemu tytułowi egzekucyjnemu została nadana klauzula wykonalności na rzecz banku (tak Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 2 kwietnia 2004 roku, III CZP 9/04, OSNC 2005/6/98). Z analogicznych względów należy w przekonaniu Sądu Rejonowego zanegować możliwość powoływania się przez nabywców wierzytelności niebędących bankami na czynności podejmowane przez banki, jako pierwotnych wierzycieli, w celu zaspokojenia roszczenia (art. 123 § 1 pkt 1 k.c.), w sytuacji gdy podstawą tych czynności był bankowy tytuł egzekucyjny. Jeżeli bowiem cesjonariusze niebędący bankami nie mogą prowadzić egzekucji w oparciu o bankowy tytuł egzekucyjny, nie powinni mieć również możliwości powoływania się na skutki prawne egzekucji prowadzonej w oparciu o taki tytuł przez podmiot uprawniony, czyli bank. Jednoznacznie przeciwko możliwości powołania się przez podmiot niebędący bankiem na wszczęcie postępowania egzekucyjnego na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego, jako okoliczność uzasadniająca przerwanie biegu przedawnienia (art. 123 § 1 pkt 1 k.c.), wypowiedział się Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 29 czerwca 2016 roku, III CZP 29/16, Biul. SN nr 6/16, s. 10. W tym stanie rzeczy Sąd I instancji uznał, że skoro strona powodowa nie wykazała, iż doszło do skutecznego przerwania biegu przedawnienia i że termin przedawnienia roszczenia przed dniem wniesienia pozwu nie upłynął, to powództwo podlegało oddaleniu w całości.

Strona powodowa P. (...) z siedzibą we W. w apelacji od całości ww. wyroku zarzuciła:

1. naruszenia prawa materialnego, tj.:

- art. 509 § 2 k.c. w zw. z art. 123 § 1 pkt 1 k.c., poprzez błędną wykładnię i przyjęcie, że na skuteczne przerwanie biegu okresu przedawnienia, poprzez złożenie wniosku egzekucyjnego nie może powoływać się podmiot nie będący bankiem, w przypadku, gdy roszczenie zostało stwierdzone bankowym tytułem egzekucyjnym;

- art. 124 k.c., poprzez jego niezastosowanie w związku z umorzeniem postępowania egzekucyjnego;

2. błąd w ustaleniach faktycznych, polegający na wadliwym przyjęciu, że bieg terminu przedawnienia jej roszczenia upłynął przed wytoczeniem powództwa.

W uzasadnieniu apelacji strona powodowa nie podzielając wywodów prawnych Sądu I instancji, odwołała się stanowiska zajętego przez Sąd Apelacyjny w Białymstoku w uzasadnieniu wyroku z dnia 7 lutego 2014 r., I ACa 687/13, (...) Legalis 992511.

Pozwany nie zajął stanowiska.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja strony powodowej P. (...) z siedzibą we W. była bezzasadna i dlatego podlegała oddaleniu.

Sąd Rejonowy poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne, wyrażając oceny, które nie pozostają w sprzeczności z zasadami logicznego myślenia i doświadczenia życiowego oraz nie wskazują błędów natury faktycznej, dlatego też Sąd Okręgowy przyjął je za własne.

Zarzut błędu w ustaleniach faktycznych, który zdaniem apelującej miał polegać na wadliwym przyjęciu, że bieg terminu przedawnienia jej roszczenia upłynął przed wytoczeniem powództwa, został błędnie sformułowany. W istocie bowiem strona powodowa nie kwestionowała ustaleń faktycznych, ale ich oceną prawną, a zatem naruszenia prawa materialnego.

W ocenie Sądu Okręgowego, Sąd Rejonowy nie dopuścił się naruszenia prawa materialnego, albowiem dokonał prawidłowej wykładni przepisów art. 509 § 2 k.c. w zw. z art. 123 § 1 pkt 1 k.c. oraz art. 124 k.c., a jego wywody prawne, zawarte w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku zasługują na akceptację. Sąd II instancji nie podziela natomiast przywołanego w apelacji stanowiska Sądu Apelacyjnego w Białymstoku, zajętego w sprawie do sygn. akt I ACa

687/13, a aprobuje uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 29 czerwca 2016 r., III CZP 29/16, LEX nr 2067028, wydaną w sprawie o podobnym stanie faktycznym, jak niniejsza, iż Nabywca wierzytelności niebędący bankiem nie może powoływać się na przerwę biegu przedawnienia spowodowaną wszczęciem postępowania egzekucyjnego na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego w klauzulę wykonalności (art. 123 § 1 pkt 2 KC). W uzasadnieniu uchwały Sąd Najwyższy wyjaśnił, że w razie cesji wierzytelności na nabywcę przechodzi ogół uprawnień przysługujących dotychczasowemu wierzycielowi, wszystkie właściwości, przywileje i braki, a więc ustawodawca zakłada identyczność wierzytelności cesjonariusza z wierzytelnością cedenta (art. 509 § 2 KC). Co do zasady, nabywca wstępuje w sytuację prawną cedenta, w tym również w zakresie przedawnienia, zbycie wierzytelności jest bowiem irrelevantne dla jego biegu. W przypadku wierzytelności objętej bankowym tytułem wykonawczym sytuacja prawna cesjonariusza kształtuje się jednak odmiennie, od sytuacji prawnej nabywcy wierzytelności, objętej innym tytułem wykonawczym. Uprawnienie do wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego przysługiwało jedynie bankom i tylko na ich rzecz mogła być nadana klauzula wykonalności. Natomiast nadanie klauzuli na rzecz cesjonariusza nie będącego bankiem, nie było dopuszczalne (uchwały Sądu Najwyższego z dnia 2 kwietnia 2004 r., III CZP 9/04, OSNC z 2005 r. Nr 6, poz. 98, z dnia 22 lutego 2006 r., III CZP 129/05, OSNC z 2007 r. Nr 1, poz. 4, z dnia 19 lutego 2015 r., III CZP 103/14). Cesjonariusz nie mógł kontynuować egzekucji wszczętej przez bank, bo w postępowaniu egzekucyjnym nie ma zastosowania art. 192 pkt 3 KPC, a więc fundusz sekurytyzacyjny, który nie mógł się powołać na bankowy tytuł egzekucyjny, przejście uprawnień i uzyskać klauzuli wykonalności na podstawie art. 788 § 1 KPC, musiał ustalić istnienie roszczenia w drodze procesu sądowego, uzyskać nowy tytuł wykonawczy i dopiero na jego podstawie egzekwować roszczenie. Przerwanie biegu przedawnienia na podstawie art. 123 § 1 pkt 1 KPC następuje, co do zasady, tylko pomiędzy stronami postępowania, jeżeli z istoty łączącego je stosunku prawnego wynika, że są materialnie zobowiązane lub uprawnione, a więc skutek przerwania zachodzi tylko w podmiotowych i przedmiotowych granicach czynności podjętej przez wierzyciela (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 listopada 2014 r., II CSK 196/14, nie publ.). Wniosek o wszczęcie egzekucji wywołuje zatem skutek przerwy wtedy, gdy pochodzi od wierzyciela wskazanego w tytule egzekucyjnym, na rzecz którego została wydana klauzula wykonalności; nie jest bowiem wystarczająca tożsamość wierzytelności, lecz konieczna jest również identyczność osób, na rzecz których czynność ta została dokonana. Skutki prawne postępowania egzekucyjnego wszczętego na podstawie bankowego tytułu wykonawczego związane są więc tylko z podmiotami w nim uczestniczącymi na podstawie tego tytułu w granicach podmiotowych i przedmiotowych ukształtowanych treścią klauzuli wykonalności. Sąd Najwyższy zwrócił uwagę, że - podobnie jak w niniejszej sprawie - przerwa biegu przedawnienia została spowodowana czynnością banku, zmierzającą do egzekwowania roszczenia, podczas gdy nabywcy nie będącemu bankiem miałyby służyć do jego dochodzenia. Nabywca wierzytelności nie będący bankiem nabywa wierzytelność w swej treści i przedmiocie tożsamą z wierzytelnością zbywającego banku, ale nie wchodzi w sytuację prawną zbywcy wywołaną przerwą biegu przedawnienia i rozpoczęciem biegu na nowo. Czynność wszczęcia postępowania egzekucyjnego przez bank wywołuje materialnoprawny skutek przerwy biegu przedawnienia jedynie w stosunku do wierzyciela, objętego bankowym tytułem wykonawczym, natomiast nabywca wierzytelności nie będący bankiem, nawet jeżeli nabycie nastąpiło po umorzeniu postępowania egzekucyjnego na podstawie art. 824 § 1 pkt 3 KPC i rozpoczęciu biegu terminu przedawnienia w stosunku do banku na nowo, nie może się powołać na przerwę biegu przedawnienia, wywołaną wszczęciem postępowania egzekucyjnego przez pierwotnego wierzyciela będącego bankiem. Wyjątkowość przywileju wystawiania bankowego tytułu egzekucyjnego zdaniem Sądu Najwyższego prowadzi do wniosku, że skoro nie może on być podstawą egzekucji na rzecz innych osób, niż w nim wskazane, za wyjątkiem następstwa prawnego po stronie wierzyciela innego banku, to również materialnoprawne skutki wszczęcia postępowania egzekucyjnego, jako czynności wierzyciela - banku prowadzącej do przerwy biegu przedawnienia dotyczą wyłącznie tego wierzyciela i nie dotyczą nabywcy nie będącego bankiem. Sąd Okręgowy w pełni te poglądy podziela, a tym samym uznaje zarzuty apelacji za bezpodstawne.

Mając na uwadze powyższe, Sąd II instancji na zasadzie art. 385 k.p.c. oddalił apelację, jako bezzasadną.

SSO Renata Stępińska SSO Jarosław Tyrpa SSO Katarzyna Oleksiak